

Kultūras telpa ir drošās rokās

✍️ Agrita Blumberga, "Talsu Vēstis"

Kultūrvides daudzveidīga un ilgtspējīga attīstība, iedzīvotāju radošums, identitātes un piederības apzināšanās ir ne tikai sabiedrības, bet arī valsts izaugsmes pamats. Lai šo pamatu stiprinātu, kultūras nozares pārstāvji līdz marta beigām tika aicināti iesūtīt projektus Kurzemes plānošanas reģiona iniciatīvā "Kurzemes kultūras programma 2020". Ekspertu komisija atbalstu piešķir 49 projektiem.

ATBALSTS TIKA APMĒRAM PUSEI

Kurzemes kultūras programma ir Kurzemes plānošanas reģiona iniciatīva, kas tapusi, pateicoties Valsts kultūrkapitāla fonda (VKKF) mērķprogrammāi "Latvijas Valsts mežu" atbalsts kultūras programmām reģionos". Tās mērķis ir veicināt kultūras pieejamību, organizējot projektu konkursus reģionos. Tas ir viens no kultūrpolitikas instrumentiem un valsts atbalsta veidiem, lai sekmētu līdzsvarotu kultūras procesu attīstību, veicinātu reģionālo attīstību un kultūras pieejamību visā Latvijas teritorijā. Kurzemes kultūras programma tiek finansēta no AS "Latvijas Valsts meži" ziedojuma un VKKF līdzekļiem.

Programmas izvirzītās prioritātes aicina kultūras nozares pārstāvjus radīt idejas, kas atklātu Kurzemes kultūrtelpas unikalitāti, veicinātu reģiona lokālā mantojuma savdabības saglabāšanu un attīstību, stiprinātu iedzīvotāju lokālo identitāti un patriotismu, kā arī rosinātu radīt jaunas un paliekošas vērtības, sekmējot jaunradi un sabiedrības radošumu. Kultūras projektu finansēšana ļauj īstenot radošas idejas gan nevalstiskajam sektoram, gan valsts un pašvaldību kultūras institūcijām.

"Lai arī bija bažas par to, vai ārkārtēja situācija valstī un pasaulē nemazinās kultūras nozares pārstāvju aktivitāti, projekta pieteicēju iesaiste bija liela un projekti kvalitatīvi. Pieteikumu skaits bija līdzvērtīgs ikgadējai pieredzei – šogad tie bija 106 projekti, no kuriem atbalstu guva 49. Projektu īstenošanai nepieciešamais finansējums bija 446 966 eiro, kas gandrīz četras reizes pārsniedza pieejamos finanšu resursus," skaidro Kurzemes plānošanas reģiona projekta vadītāja Evita Taupmane.

NOKLĀTS VISS REĢIONS

Pamatkritēriji, vērtējot pieteikumus, bija projektu iesniedzēju atbilstība nolikuma prasībām un izvirzītajām prioritātēm. Projektu saturu un kvalitāti vērtēja sešu dažādu kultūras nozaru eksperti, no kuriem trīs pārstāvēja Kurzemes kultūras telpu. Lai nodrošinātu neitrālu vērtēšanas procesu, trīs ekspertus izvirzīja VKKF. Kurzemes kultūras piedāvājuma intensitāte teritoriālajā griezumā ir cieši saistīta ar attiecīgajā teritorijā esošo kultūras objektu un organizāciju skaitu, kā arī iedzīvotāju blīvumu. Lai neveidotos pārāk liela koncentrācija, eksperti īpaši uzmanību pievērta teritoriālajam pārklājumam, tādējādi atbalstot gan mazāka skaita mērķauditorijas un unikālas etniskās grupas,

EDGARĀ LĀČA FOTO

Pērn Tiņģeres muižā tika aizvadīta pasākumu cikla "Muižas ļaužu laika kavēkļi 19. gadsimtā" pirmā sezona, kuras laikā sanākušie darbojās praktiski. Darbošanās turpināsies arī šogad.

gan aktivitātes, kas attiecīgās teritorijas kontekstā uzskatāmas par nozīmīgām un saglabājamām.

"Lielākā vai mazākā mērā tika apsvērtas visas prioritātes, tomēr, vērtējot iesniegtos projektus nozaru griezumā, vislielākais pieteikumu skaits un piešķirtais atbalsts ir kultūras mantojuma saglabāšanas projektiem. Tāpat liels pieteikumu skaits tika saņemts mūzikas un dejas nozarē, kā arī starpdisciplināros projektos. Katru gadu projekta pieteicēju vidū ir gan jauni censoņi ar inovatīvām idejām, gan ilggadēji kultūras nozares pārstāvji, kas jau kļuvuši par Kurzemes zīmoliem. Kurzemes kultūras programmas projekti – kā atbalstītie, tā finansējuma trūkuma dēļ neatbalstītie – viennozīmīgi bagātina Kurzemes kultūras telpu ar interesantiem un kvalitatīviem pakalpojumiem un piedāvājumiem, kā arī sniedz būtisku ieguldījumu Kurzemes kultūrvides attīstībā.

Viens no projektiem, kas Kurzemes kultūras programmā guva atbalstu, ir "Līvu kultūrzīmes Mazirbē". Līvu (lībiešu) savienības valdes priekšsēdētāja Ieva Ernštreite stāsta, ka šis projekts sastāv no trim posmiem. Pirmajā no tiem pie lībiešu dzejnieka un sabiedriskā darbinieka Kārļa

Staltes dzimtajām mājām "Kesteriem" tiks uzstādīta tēlnieka Oskara Mikāna veidota piemiņas plāksne. Otrā posma kultūrzīme ir saistīta ar lībiešu saimē labi pazīstamo fotogrāfu Anriju Požarski, kurš izveidojis fotostāstu "Lībiešu krasts", bet trešais posms saistās ar kultūrvēsturnieces Baibas Šuvcānes vizuāli audiālo stāstu par Kārli Stalti. Šis stāsts kļūs par paliekošu materiālu, ko varēs izmantot ne tikai svētku reizēs, bet arī bērnu nometnēs un Lībiešu kultūras dienās.

CENTĪSIES DARĪT PAR SPĪTI VĪRUSAM

Par to, lai pagātne tiktu iemūžināta, rūpēsies arī biedrība "Mākslas grupa ROKU". Rojā jau vairāk nekā 20 gadus tiek aizvadīta starpdisciplināra mākslas laboratorija "ROJA ART LAB", pulcējot māksliniekus no visas pasaules. "ROJA ART LAB" ir kuratora Māra Grosbaha organizēts multidisciplinārs projekts, kura vadmotīvs ir eksperimentāla attieksme pret idejām, mākslu un telpu. Lai veicinātu projekta atpazīstamību un vizuāli iemūžinātu mākslas darbus, plānots izdot grāmatu "ROJA. SAPNIS. MŪŽAM".

Īves pagasta attīstības biedrība "Tiņģ-

ģernieks" iesniegusi projektu "Muižas ļaužu laika kavēkļi 19. gadsimtā". Tiņģeres muižas kultūras pasākumu organizatore Baiba Kalna atklāj, ka atbalstu izdevās gūt arī pērn, kad tika īstenota pasākumu cikla 1. sezona. "Galvenais mērķis ir iepazīt 19. gadsimta kultūru, saprast, kā cilvēki toreiz pavadīja laiku, un izmēģināt šīs aktivitātes uz savas ādas. Tas vienlaikus ir arī izzinošs un izglītojošs process."

E. Taupmane uzsver, ka Kurzeme ir viens no Latvijas kultūrvēsturiskajiem novadiem, kas līdz mūsdienām saglabājis gan savas unikālās valodas izloksnes, gan savdabīgās tradīcijas un ļaužu raksturus. "Kurzeme var lepoties ar kultūras institūcijām, kuru darbošanās ir kā stūrakmens valsts kultūrpolitikas mērķu un prioritāšu sasniegšanā. Šeit aktīvi darbojas liels skaits nevalstisko organizāciju, kas reģiona kultūras dzīves norisēs piedalās ar kvalitatīvu un saistošu piedāvājumu, tādējādi veicinot gan profesionālās un amatiermākslas pieejamību, gan izpratnes veidošanos par kultūras mantojumu un tā attīstību. Mūsu nākotne ir ne tikai valsts, bet arī sabiedrības rokās, un, kamēr mums būs radoša un uz attīstību orientēta sabiedrība, Kurzemes kultūrtelpa būs drošās rokās!" ■